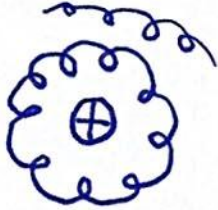

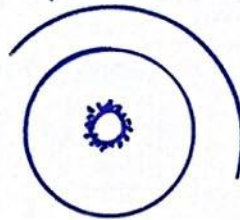
- * Planeten draaien in ellipsen (cirkels) om de zon (ster).
(kunst)manen draaien om planeten.
Stationair als $T = 24h$.
Heelal dijt uit sinds de oerknal. Dat volgt uit
roodverschuiving - lijkt op dopplereffect.

* wereldbeeld

Ptolemeus

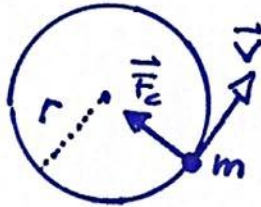

Copernicus

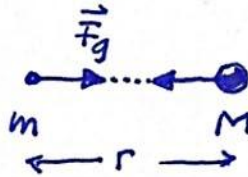
* Cirkelbeweging

$$v = \frac{2\pi r}{T}$$

Nodig: $F_c = \frac{mv^2}{r}$

* Gravitatiekracht F_g

$$F_g = G \frac{mM}{r^2}$$

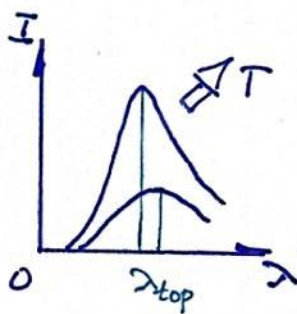
Als $r = R$: $F_z = F_g$

$$\hookrightarrow mg = G \frac{mM}{r^2} \text{ en dus } g = G \frac{M}{R^2}$$

* Straling

... γ , Röntgen, UV	zichtbaar	IR, radio, micro...
----------------------------	-----------	---------------------

* Wien

$$\lambda_{top} \cdot T = k_w$$